

Istoricul Catedrei de Germanistică

Catedra de Germanistică din Timișoara a luat ființă la 15 septembrie 1956 la Facultatea de Filologie din cadrul Institutului Pedagogic de 5 ani, prima formă de organizare a Universității de Vest.

Profesorii fondatori ai secției de germanistică au fost dr. **Stefan Binder**, dr. **Hans Weresch** și dr. **Rudolf Hollinger**, personalități marcante ale germanisticii timișorene, precum și ale vieții culturale germane din România. În 1957 Catedrei de limba germană i s-au alăturat dr. **Johann Wolf** și **Ioan Géza Stoica** (care în 1958 a fost numit decanul Facultății de Filologie), iar între 1958-1960, dr. **Maria Pechtol**, **Josef Zirenner**, **Eva Marschang**, **Franziska Itu**, **Elisabeth Kyri** și **Karl Streit**.

Regimul comunist și-a pus amprenta asupra tinerei catedre. Dr. Rudolf Hollinger a fost destituit temporar din motive politice; el a putut fi reangajat numai în 1962, după o intervenție personală a ministrului învățământului. În 1960, dr. Hans Weresch a fost arestat și condamnat la închisoare sub acuzația că ar fi furnizat date încorporate într-o carte apărută în Germania. A fost eliberat în 1964, dar în 1968 a decis să emigreze în R.F. Germania.

Dr. **Johann Wolf** a preluat formarea metodică-didactică a viitorilor profesori de limba germană. Prin cele două lucrări fundamentale ale sale, **Kleine Banater Mundartenkunde** (1975) și **Banater deutsche Mundartenkunde** (1987), a pus bazele cercetării dialectologice a graiurilor germane din Banat, contribuind decisiv la inițierea proiectului **Dicționarului graiurilor germane din Banat**. Această direcție de cercetare a fost preluată de lector univ. **Peter Kottler**, desfășurându-se actualmente în cadrul proiectului internațional de cercetare cu Institutul de Cultură și Istorie sudesteuropene din cadrul Universității „Ludwig Maximilians” din München.

Anul 1961 marchează absolvirea primei promoții de germaniști timișoreni: **Yvonne Lucuța**, **Cristina Stanciu** și **Peter Kottler** au fost angajați pe post de preparator.

Între anii 1977-1981 Catedra de Limbi germanice a fost condusă de conferențiar univ. dr. Yvonne Lucuța. În această perioadă, conferențiar univ. dr. **Yvonne Lucuța** a contribuit la realizarea primei **Gramatici contrastive româno-germane** în cadrul unui proiect de cooperare științifică germano-român coordonat de profesor dr. Ulrich Engel de la Institut für Deutsche Sprache din Mannheim și de profesor dr. Mihai Isbășescu de la Universitatea din București. Ulterior doamna conferențiar dr. Yvonne Lucuța a extins cercetarea contrastivă în domeniul semanticii.

Datorită situației politice din România, în anii 1980 germana ca specializare principală a fost treptat eliminată. Din aceleași motive, germaniști de seamă din Timișoara au fost nevoiți să emigreze în R. F. Germania.

În ianuarie 1990 s-a reînființat Catedra de Germanistică, iar din anul universitar 1990/1991, limba germană a fost reintrodusă ca specializare principală la Universitatea de Vest din Timișoara. Șefia catedrei a revenit domnului lector univ. **Peter Kottler** (1990-1992), doamnei conferențiar univ. dr. **Angelika Ionaș** (1992-1996), și doamnei profesor univ. dr. **Roxana Nubert** (cu începere din 1996 până în prezent).

Dacă în anul universitar 1989/1990 erau cinci cadre didactice titulare și un lector de limba germană din R.D.G., în prezent Catedra de Germanistică are 16 cadre didactice titulare, un lector din Austria și trei colaboratori externi. Colectivul catedrei este format îndeosebi din tineri, doctori sau doctoranzi în domeniul germanisticii, care au beneficiat de burse de cercetare în Germania și Austria. Perfecționarea în spațiul lingvistic german a stimulat publicarea a numeroase studii și cărți de specialitate în țară și străinătate.

Din 1997 apare revista catedrei **Temeswarer Beiträge zur Germanistik** cu referenți din spațiul cultural german. În paginile revistei publică numeroși germaniști din țară și străinătate. Revista apare în format electronic pe pagina de web a catedrei.

Din 2003 doamna profesor dr. Roxana Nubert este conducător de doctorat, coordonând și proiectul internațional interdisciplinar **Cultura modernă a germanilor din Banat**.

Direcții de cercetare

1. Literatura austriacă modernă și postmodernă
2. Literatura germană din spațiul cultural românesc
3. Cultura modernă a germanilor din Banat
4. Graiurile germane din Banat
5. Direcții noi în lingvistica germană
6. Teoria și practica traducerii
7. Metodica și didactica predării gramaticii limbii germane

Cadrelle didactice care au funcționat ca titulare în cadrul catedrei de germanistică

Prof. univ. dr. Ștefan Binder, șef de catedră 1956-1972

Prof. univ. dr. Yvonne Lucuța, șefă de catedră 1977-1981 (din 1998 la Universitatea Tibiscus din Timișoara)

Prof. univ. dr. Roxana Nubert, șefă de catedră 1996 până în prezent

Conf. univ. dr. Ioan Géza Stoica

Conf. univ. dr. Angelika Ionaș, șefă de catedră 1992-1996

Conf. univ. dr. Marianne Marki

Conf. univ. dr. Eleonora Ringler-Pascu, în prezent cadru didactic la Catedra de Actorie în limba germană a UVT

Conf. univ. dr. Maria Berceanu, din ? la Universitatea Tibiscus din Timișoara

Conf. univ. dr. Mihaela Zaharia, în prezent cadru didactic la Universitatea din București

Conf. univ. dr. Sorin Gădeanu, în prezent cadru didactic la Universitatea Spiru Haret din București

Lector univ. dr. Hans Weresch

Lector univ. dr. Rudolf Hollinger

Lector univ. dr. Johann Wolf

Lector univ. dr. Maria Pechtöl

Lector univ. Josef Zirenner

Lector univ. Eva Marschang

Lector univ. Franziska Itu

Lector univ. Karl Streit, șef de catedră 1972-1977

Lector univ. dr. Cristina Stanciu

Lector univ. Peter Kottler, șef de catedră 1990-1992

Lector univ. dr. Herbert Bockel

Lector univ. dr. Walter Engel

Lector univ. dr. Maria Grozav

Lector univ. Silvia Miculescu-Gruber
Lector univ. dr. Kinga Gáll
Lector univ. dr. Laura Cheie
Lector univ. dr. Graziella Predoiu
Lector univ. dr. Monica Wikete
Lector univ. dr. Petra Kory
Lector univ. dr. Karla Lupșan
Lector univ. dr. Gabriel Raul Kohn
Asist. univ. Elisabeth Kyri
Asist. univ. Edith Jentner –Del Mondo
Asist. univ. Remus Zamfir
Asist. univ. dr. Radegunde Täuber
Asist. univ. Ileana Martin
Asist. univ. Ana Clețiu
Asist. univ. Hans Vastag
Asist. univ. drd. Alvine Ivănescu
Asist. univ. drd. Karla Sinitean-Singer
Asist. univ. dr. Alina Olenici-Crăciunescu
Asist. univ. dr. Bogdan Dascălu, în prezent cercetător la Academia Română din București
Asist. univ. drd. Mihaela Șandor
Asist. univ. drd. Gabriela Șandor
Asist. univ. Eveline Hâncu
Prep. univ. Timea Janosi
Prep. univ. Emanuel Hațegan
Prep. univ. drd. Maria Stângă

Cadrele didactice din statul de funcțiuni actual (2008-2009)

Prof. univ. dr. Roxana Nubert
Conf. univ. dr. Cornelia Angelika Ionaș
Conf. univ. dr. Marianne Marki
Lector univ. dr. Kinga Gáll
Lector univ. dr. Laura Cheie
Lector univ. dr. Graziella Predoiu
Lector univ. dr. Petra Beate Kory
Lector univ. dr. Karla Lupșan
Lector Austria Gottfried Schnödl
Lector univ. dr. Gabriel Raul Kohn
Asist. univ. drd. Alvine Ivănescu
Asist. univ. dr. Alina Olenici-Crăciunescu
Asist. drd. Mihaela Șandor
Asist. univ. drd. Gabriela Șandor
Asist. univ. Eveline Hâncu
Prep. univ. drd. Maria Stângă

Cadre didactice de renume:

Dr. Herbert Bockel
Dr. Walter Engel
Dr. Rudolf Hollinger
Lect. univ. Peter Kottler
Prof. dr. Yvonne Lucuța
Eva Marschang
Dr. Maria Pechtol
Radegunde Täuber
Dr. Hans Weresch
Dr. Johann Wolf

Conducători de doctorat:

Prof. dr. Stefan Binder
Prof. dr. Roxana Nubert

Creatori de școală:

Dr. **Johann Wolf** (dialectologie, metodică și didactică limbii și literaturii germane).
Prof. dr. **Stefan Binder** (lingvistică germană)
Prof. dr. **Yvonne Lucuța** (teoria și practica traducerii, lingvistică contrastivă româno-germană, semantică și lexicologie)
Eva Marschang (literatură germană veche, stilistică)
Radegunde Täuber (literatură germană din spațiul cultural românesc)
Dr. **Herbert Bockel** (literatură germană din spațiul cultural românesc)
Lect. **Peter Kottler** (dialectologie, interferențe lingvistice româno-germane)
Prof. dr. **Roxana Nubert** (literatură germană din spațiul cultural românesc)
Conf. dr. **Angelika Ionaș** (metodică și didactică limbii și literaturii germane)
Conf. dr. **Marianne Marki** (lingvistică germană)

Lucrări reprezentative

1. Publicații periodice:

Nubert, Roxana (coord.): **Temeswarer Beiträge zur Germanistik**, vol. 1-6, Timișoara: Mirton, 1997-2008.

2. Cărți reprezentative:

Engel, Walter (1982): **Deutsche Literatur im Banat 1840-1939**, Heidelberg: Julius Groos

- Kory, Beate Petra (2003): **Hermann Hesses Beziehung zur Tiefenpsychologie. Traumliterarische Projekte**, Hamburg: Kovacs.
- Kory, Beate Petra (2007): **Im Spannungsfeld zwischen Literatur und Psychoanalyse. Die Auseinandersetzung von Karl Kraus, Fritz Wittels und Stefan Zweig mit dem „großen Zauberer“**, Stuttgart: ibidem.
- Lucuța, Yvonne (1999): **Verben im Text**, Timișoara: Amphora.
- Lupșan, Karla (2007): **Articolul în română și germană - Articolul hotărât**, Timișoara: Ed. Universității de Vest.
- Marki, Marianne (2004): **Influențe romanice în limba germană: Împrumuturi franceze**, Timișoara: Mirton.
- Nubert, Roxana (1994): **Deutschsprachige Literatur im rumänischen Kulturraum: Möglichkeiten und Grenzen**, Timișoara: TUT.
- Nubert, Roxana (1994): **Oscar Walter Cisek als Mittler zwischen deutscher und rumänischer Kultur**, Regensburg: S. Roderer (Theorie und Forschung 301, Literaturwissenschaften 24).
- Nubert, Roxana (1997): **Aufbruch und Untergang. Zum modernen österreichischen Roman**, Timișoara: Mirton.
- Nubert, Roxana (1998): **Raum- und Zeitbeziehungen in der deutschsprachigen Literatur**, Timișoara: Mirton.
- Nubert, Roxana (2002): **Paradigmenwechsel moderner deutschsprachiger Literatur**, Timișoara: Mirton.
- Nubert, Roxana/ Pintilie-Teleagă, Ileana (2006): **Mitteleuropäische Paradigmen in Südosteuropa – Ein Beitrag zur modernen Kultur der Deutschen im Banat**, Viena: Edition Praesens.
- Nubert, Roxana (2008): **Einführung in die literarische Moderne – Naturalismus und Jahrhundertwende um 1900**, Timișoara: Mirton.
- Pascu, Eleonora (1998): **Unterwegs zum Ungesagten. Zu Peter Handkes Theaterstücken „Das Spiel vom Fragen“ und „Die Stunde da wir nichts voneinander wußten“ mit Blick über die Postmoderne**, Frankfurt am Main: Peter Lang Europäischer Verlag der Wissenschaften.
- Pascu, Eleonora (2000): **Österreichisches Gegenwartstheater zwischen Tradition und Innovation**, Timișoara: Excelsior.
- Pascu, Eleonora (2001): **Timișoara între paradigmă și parabolă**, Timișoara: Excelsior.
- Pascu, Eleonora (2001): **Sebastian Brant: Das Narrenschiff**, tehnoredactare și postfață, Timișoara: Excelsior.
- Predoiu, Graziella (2001): **Faszination und Provokation bei Herta Müller**, Frankfurt am Main: P. Lang.
- Predoiu, Graziella (2004): **Sinn-Freiheit und Sinn-Anarchie: Zum Werk Oskar Pastiors**, Frankfurt/Main: P. Lang.
- Predoiu, Graziella (2004): **„Die Vergangenheit entlässt dich niemals“ Rumäniendeutsche Literatur und die Diktatur**, Hamburg: Kovacs, 2004.
- Wolf, Johann (1975): **Kleine Banater Mundartenkunde**, București: Kriterion.
- Wolf, Johann (1987): **Banater deutsche Mundartenkunde**, București: Kriterion.

3. Volume colective:

- Nubert, Roxana/ Marki, Marianne/ Ionas, Angelika/ Sinitean-Singer, Karla (2003): **Deutsch Didaktik. Fort- und Weiterbildung DaF + DaZ + DaM**, vol. 1, Timișoara: Mirton.
- Nubert, Roxana/ Marki, Marianne/ Ionas, Angelika (2007): **Deutsch Didaktik. Fort- und Weiterbildung DaF + DaZ + DaM**, vol. 2, Timișoara: Mirton.
- Nubert, Roxana/ Fassel, Horst (2008): **50 Jahre Temewarer Germansitk. Eine Dokumentation**, Deggendorf (Germania): Ebner.
- Lucuța, Yvonne (1997): **Übungen zu Verben in Texten**, în colaborare cu Marianne Marki, Timișoara: Amphora.
- Marki, Marianne (1999): **Präpositionen im Unterricht. Ein Lehr- und Übungsbuch**, în colaborare cu Graziella Predoiu, Timișoara: Mirton.
- Ionas, Angelika/ Marki, Marianne (2000): **Grammatik im Überblick. Morphologie: 1. Teil. Ein Lehr- und Übungsbuch**, Timișoara: Mirton.
- Marki, Marianne/ Ionas, Angelika (2000): **Die Neue Rechtschreibung. Ein Lehr- und Arbeitsbuch**, Timișoara: Mirton.
- Marki, Marianne/ Ionas, Angelika (2001): **Schwerpunkte der deutschen Grammatik: Das Verb**. Timișoara: Mirton.
- Marki, Marianne/ Ionas, Angelika (2001): **Schwerpunkte der deutschen Grammatik: Das Adjektiv**, în colaborare cu Alvina Ivănescu, Timișoara: Mirton.
- Pascu, Eleonora/ Cheie, Laura (2002): Lenau, Nikolaus: *Blick in den Strom – Privire în fluviu*, postfață; antologie bilingvă jubiliară, Timișoara: Marineasa.
- Marki, Marianne/ Ionas, Angelika/ Ivănescu, Alvina (2003): **Schwerpunkte der deutschen Grammatik: Das Substantiv**. Timișoara: Mirton.
- Marki, Marianne/ Crăciunescu, Alina/ Gall, Kinga/ Hâncu, Eveline/ Ionas, Angelika/ Ivănescu, Alvina/ Sandor, Mihaela (2006): **Lustiges & listiges Deutsch. Ein Arbeitsbuch**. Timișoara: Mirton.
- Marki, Marianne/ Ionas, Angelika/ Craciunescu, Alina (2008): *ABC der deutschen Rechtschreibung. Ein Lehr- und Übungsbuch* – Timisoara: Mirton.
- Marki, Marianne/ Lupșan, Karla (2009): *Schwerpunkte der deutschen Grammatik. Der Artikel. Ein Lehr- und Übungsbuch* - Timișoara: Mirton.

4. Manifestări științifice organizate de catedră

- Simpozionul internațional *Inter- und Multikulturalität in Südosteuropa*, Universitatea de Vest din Timișoara, 26-28 septembrie 1997
- Simpozionul internațional *Paradigmenwechsel und Partialität im kulturellen Raum des Banats. Inter- und Multikulturalität*, Timișoara, 25-28 octombrie 1999
- Simpozionul internațional *Lenau und / in Europa*, Timișoara, 11-13 octombrie 2002
- Simpozionul internațional *Johann Nepomuk Preyer (1805-1888). Eine vielseitige Persönlichkeit des Banats și Dr. Johann Wolf (1905-1982). Ein bedeutender Vertreter der Temeswarer Germanistik*, Universitatea de Vest din Timișoara, 28 octombrie 2005
- Congresul internațional al germaniștilor din România, ediția a VII-a, Universitatea de Vest din Timișoara, 21-25 mai 2006

Colocviul internațional *50 Jahre Temeswarer Germanistik*, Universitatea de Vest din Timișoara,
23 mai 2006.

Specializări

Cadrele didactice care activează în cadrul Catedrei de Germanistică au beneficiat de numeroase burse DAAD (Serviciul German de Schimburi Academice) de specializare și cercetare în spațiul de limbă germană

Participări la congrese internaționale

Cadrele didactice ale Catedrei de Germanistică au participat la numeroase congrese naționale și internaționale.

Activitate în societăți naționale

Societatea Germaniștilor din România (Gesellschaft der Germanisten Rumäniens)
Asociația Profesorilor de Limba germană din România (Deutschlehrerverband Rumäniens)

Activitate în societăți internaționale

Asociația Mondială a Germaniștilor (Internationale Vereinigung für Germanische Sprach- und Literaturwissenschaft IVG)

Asociația Mondială a Profesorilor de Limba germană / Internationaler Deutschlehrerverband (IDV)

FILLM (International Federation for Modern Languages and Literatures), organizație patronată de UNESCO

Societatea Internațională Lenau (Internationale Lenau-Gesellschaft) din Viena

Societatea Germaniștilor din Austria (Österreichische Gesellschaft für Germanistik ÖGG)

Societatea Internațională Franz Werfel, Austria

Societatea Internațională Robert-Musil-Gesellschaft Saarbrücken (Germania)

Institut zur Erforschung und Förderung österreichischer und internationaler Literaturprozesse,
Viena

Societatea Internațională Thalia Germanica, Canada-Germania

Relații internaționale semnificative

Lectori DAAD (Serviciul German de Schimburi Academice)

Lectori Austria/ÖAD (Serviciul Austriac de schimburi Academice)

Program Sokrates cu Universitatea Ludwig-Maximilians din München